

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΣΥΚΑΣ, *Η Σκοτούσσα της Οδομαντικής και η Σκοτούσσα των Σερρών. Ιστορία δύο πόλεων, Σκοτούσσα 2019, σ. 734. ISBN 978-618-00-1113-5*

Το Μάιο του 2019 παρουσιάστηκε στη Σκοτούσσα Σερρών το βιβλίου του γιατρού Νικ. Γ. Σύκα, με τον τίτλο: *Η Σκοτούσσα της Οδομαντικής και η Σκοτούσσα των Σερρών. Ιστορία δύο πόλεων*. Ως υπότιτλος του έργου αναφέρεται ένα απόσπασμα του Στράβωνα (βιβλίο Ζ'): «Εντός δε του Στρυμόνος προς

αυτό μεν τω ποταμώ η Σκοτούσσα έστι».

Πρόκειται για ένα πραγματικά πολύ ενδιαφέρον βιβλίο, ευκολοδιάβαστο αν και μεγάλο σε μέγεθος. Ο συγγραφέας του βιβλίου έχει κάνει πολύ καλή δουλειά τεκμηριώνοντας το έργο του με τη χρήση πλήθους έγκυρων πηγών, ανέτρεξε στην πλούσια βιβλιογραφία της περιοχής, τη μελέτησε επισταμένως και τη χρησιμοποίησε κατάλληλα στο αξιόλογο έργο του.

Αρχικά παρουσιάζει τα γενικά στοιχεία για τη σημερινή Σκοτούσσα, τη γεωμορφολογία της, τα ποτάμια και το κλίμα της. Στο επόμενο κεφάλαιο ασχολείται με την αρχαία Σκοτούσσα, αξιοποιώντας τις αρχαίες πηγές: τον Στράβωνα, τον Πλίνιο, τον Κλαύδιο Πτολεμαίο και ποικίλους χάρτες. Μεταξύ των άλλων ασχολείται με την ετυμολογία του τοπωνυμίου Σκοτούσσα, θεωρώντας την ίδια με τη θεσσαλική πόλη (σκοτόεις, σκοτόεσσα, σκοτόέν) και με τα νομίσματα. Ακολουθεί η ιστορική αναδρομή στην Αρχαιότητα, με έμφαση στη ρωμαϊκή εποχή και στη βυζαντινή εποχή, κυρίως την παλαιολόγεια.

Τα σωζόμενα έγγραφα αναφέρουν τη Σκοτούσσα ως *Προσάνικον* (1320) και ο συγγραφέας παρουσιάζει τη δομή της κοινωνίας και τον τρόπο ζωής στον οικισμό αυτό. Στην περίοδο της οθωμανικής κατοχής, ο οικισμός αναφέρεται ως *Προσγιάνικ*. Για την περίοδο αυτή αξιοποιήθηκαν οι πληροφορίες της απογραφής του 1465, με τα ονόματα των κατοίκων, τα προϊόντα και τους φόρους τους, και του *Χρονικού των Σερρών* (1598-1642) του παπα-Συναδινού.

Για τον 19^ο αιώνα οι πληροφορίες είναι πολλές. Ο συγγραφέας αναφέρει την αγροτική μεταρρύθμιση των Οθωμανών, συγκεντρώνει κάθε

πληροφορία από τους ξένους περιηγητές, παραθέτει μερικά δημοτικά τραγούδια, εξιστορεί την ίδρυση της Βουλγαρικής Εξαρχίας και τη διαμάχη Ελλήνων και Βουλγάρων, το σλαβικό ιδίωμα της περιοχής των Σερρών.

Ενδιαφέροντα είναι όσα αναφέρονται στον Μακεδονικό Αγώνα και στην προσπάθεια των Ελλήνων να μην επιβληθεί η εξουσία των Βουλγάρων, με αναφορά Μακεδονομάχων. Ακολουθούν οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, το τέλος της οθωμανικής κατοχής, ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και η μάχη των Άγγλων με τους Βουλγάρους στη Σκοτούσσα (1918), η ανταλλαγή των πληθυσμών, ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και η βουλγαρική κατοχή της περιοχής, με αναφορά στη λυσσαλέα προσπάθεια εκβουλγαρισμού των κατοίκων της Σκοτούσσας και όλης της περιοχής.

Μετά τη λήξη του Εμφυλίου, η κατάσταση ομαλοποιείται παντού και η ζωή στη Σκοτούσσα παίρνει άλλη μορφή. Ο συγγραφέας δίνει πολλές πληροφορίες (κοινοτικές και βουλευτικές εκλογές, σχολεία, απογραφές, γεωργική παραγωγή, ποδοσφαιρική ομάδα, κοινωνική ζωή κ.ά.). Ο κ. Σύκας δάμασε ένα πλούσιο υλικό πληροφοριών και κατόρθωσε να δώσει για τους συγχωριανούς του ένα καλό βοήθημα τοπικής Ιστορίας, για τη νέα κυρίως γενιά της μακεδονικής Σκοτούσσας.

Κώστας Σπανός
εκδότης του «Θεσσαλικού Ημερολογίου»

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΣΥΚΑΣ, Τα λαογραφικά της Σκοτούσσας, Σκοτούσσα 2020, σ. 277.

ISBN 978-618-00-1838-7

Η Λαογραφία, ως επιστήμη που επιχειρεί να καταγράψει και να ερμηνεύσει τα ήθη, τα έθιμα και τις αντιλήψεις μιας κοινωνίας στο φυσικό της περιβάλλον, συνθέτει την πολιτισμική ιστορία ενός τόπου.

Ο Νίκος Σύκας, συγγραφέας του βιβλίου «Τα Λαογραφικά της Σκοτούσσας», με πλήρη συνείδηση της πολυσημαντότητας και της αξίας του λαϊκού πολιτισμού εν γένει, διανύει μια μακρά περίοδο στο χρόνο, προβάλλ-